

زنده بودن اندیشه مهدوی همبسته با زنده بودن جامعه اسلامی است

اگر اسلام و مسلمانان برنامه‌ای برای آینده خود نداشته باشند، به دست خود، خود را از آینده حذف کرده‌اند و در واقع بحث مهدویت در اسلام، صرفاً يك بحث اعتقادی نیست، بلکه مبحثی است که زنده بودن آن همبسته با زنده بودن جامعه اسلامی است.

اگر اسلام و مسلمانان برنامه‌ای برای آینده خود نداشته باشند، به دست خود، خود را از آینده حذف کرده‌اند و در واقع بحث مهدویت در اسلام، صرفاً يك بحث اعتقادی نیست، بلکه مبحثی است که زنده بودن آن همبسته با زنده بودن جامعه اسلامی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی کلباسی، مدیر مرکز تخصصی مهدویت حوزه علمیه قم، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، در مقدمه بحث درباره مبانی اندیشه مهدویت با اشاره به آیاتی از قرآن کریم به بحث درباره حقیقت ادیان الهی و جایگاه پیامبران و کتب آسمانی آنان پرداخت و گفت: ادیان الهی همه يك حقیقتند و ایمان به همه انبیای الهی و کتب آسمانی ایشان از مسلمات دین اسلام است.

وی در توضیح این مطلب اظهار کرد: قرآن مجید تصدیق‌کننده کتب انبیاء پیشین است و می‌فرماید: «نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ؛ این کتاب را در حالی که مؤید آنچه [از کتابهای آسمانی] پیش از خود می‌باشد به حق [و به تدریج] بر تو نازل کرد؛ « همچنانکه درباره اصل ایمان به انبیاء گذشته و کتب ایشان در سوره مبارکه بقره فرموده است: «أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ؛ پیامبر بدانچه از جانب پروردگارش بر او نازل شده است ایمان آورده است، و مؤمنان همگی به خدا و فرشتگان و کتاب‌ها و فرستادگانش ایمان آورده‌اند.«

این محقق و پژوهشگر با بیان اینکه ایمان به همه انبیاء از آدم تا خاتم و همه کتب آسمانی جزء عقاید اسلامی است، افزود: بنا بر آنچه فرموده است: «لَا تُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ؛ یعنی بنابر این که خداوند بیان داشته که میان رسولان خویش هیچ تفاوتی قائل نیست، هیچ تفاوتی میان اصل ایمان به رسولان الهی وجود ندارد و این باور مبتنی بر این امر است که در اصل آموزه‌های انبیاء الهی هیچ اختلافی نیست و مبانی همه آن‌ها مشترک است، هرچند بنابر اقتضات زمان دین خدا در مناسک دگرگون شده و آداب و احکام متفاوتی از سوی انبیاء(ع) ابلاغ شده است.

حجت‌الاسلام کلباسی اعتقاد به منجی را از جمله آموزه‌های مشترک همه ادیان دانست و گفت: از جمله موارد تأیید کتب آسمانی پیشین مواردی است که به انجام دنیا اشاره می‌کند و برای مثال در آیه 105 سوره انبیاء به عنوان یکی از موارد بحث از منجی می‌فرماید: «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ؛ یعنی ما در زبور بعد از تورات نوشتیم که زمین را بندگان صالح به ارث خواهند برد و این جزء وعده‌های قطعی و مسلمی است که در همه کتب آسمانی و تعالیم انبیاء ذکر شده است.

بنابراین اصول و مبانی مطرح در مذهب تشیع، منجی، هم‌اکنون نیز نقش‌آفرین است و مسئولیت‌هایی برعهده دارد. در واقع منجی به عنوان يك امام معصوم و وظیفه امامت زمان و زمانه را برعهده دارد و این نقطه بارزی است که تفاوت بسیار روشنی را رقم می‌زند و شیعه را از سایر مکاتب جدا می‌کند

مدیر مرکز تخصصی مهدویت حوزه علمیه قم با اشاره به سایر آیین‌ها و مسلک‌ها افزود: هر چند به علت زیاد شدن فاصله این آیین‌ها از حقایق، تحریفات و دگرگونی‌های عمیقی در آن‌ها به وجود آمده است اما به واسطه ریشه الهی این آیین‌ها توجه به مسأله موعود در آن‌ها نیز ظهوراتی داشته است. در واقع خبر دادن از آینده و اعتقاد به اینکه در نهایت زمین را بندگان شایسته خدا و آن‌گونه که خدا می‌خواهد اداره خواهند کرد حقیقت مشترکی است که در آیین‌هایی که امروزه شبه دین خوانده می‌شوند نیز دیده می‌شود.

وی با همگانی دانستن این وعده الهی در ادیان مختلف گفت: اما در عین حال شاهد هستیم که تحریفات در این موضوع در بعضی از ادیان صورت گرفته که یکی از عمده‌ترین این تحریفات به وسیله قوم یهود انجام شده است. خداوند متعال در قرآن کریم خطاب به آن‌ها در مورد آنچه بر ایشان نازل کرده می‌فرماید: «تَجْعَلُونَهُ قَرَأِطِيسَ تَبْدُونَهَا وَتُحْفُونَ كَثِيرًا؛ آن را به صورت طومارها درمی‌آورید [آنچه را] از آن [می‌خواهید] آشکار و بسیاری را پنهان می‌کنید.«

این استاد حوزه علمیه افزود: قرآن با اشاره به ویژگی‌های این قوم نکته‌ای را به ما گوشزد می‌کند که هم‌اکنون به شکل دیگری شاهد آن هستیم. در واقع کار به جایی رسیده است که یهودیت با مصادره اندیشه موعودگرایی و قالب کردن این بحث به شکلی خاص در آیین یهود و تبدیل آن به صهیونیسم، کشور غاصب اسرائیل را تشکیل داده و حقیقت را به نفع باطل مصادره کرده است.

حجت‌الاسلام کلباسی از سوی دیگر به بحث موعودگرایی در تشیع اشاره کرد و گفت: روشن‌ترین، واضح‌ترین و کارآمدترین مباحث درباره موعود در مذهب شیعه مطرح شده است. یعنی شما در هیچ یک از دیگر مذاهب مبحث موعود را تا این اندازه زنده نمی‌بینید درحالی که در تشیع اندیشه منجی با ویژگی‌های خاص خود کاملاً زنده است. به عقیده شیعیان هویت فرد منجی کاملاً مشخص و ویژگی‌ها و برنامه‌هایش روشن و آشکار است.

وی یکی از ویژگی‌های مبحث مهدویت نزد تشیع را زنده بودن منجی دانست و گفت: بنابر تاریخ و روایات مقبول شیعه منجی، امام حی و زنده است. همچنین بنا بر اصول و مبانی مطرح در مذهب تشیع، منجی، هم‌اکنون نیز نقش‌آفرین است و مسئولیت‌هایی برعهده دارد. در واقع منجی به عنوان یک امام معصوم و وظیفه امامت زمان و زمانه را برعهده دارد و این نقطه بارزی است که تفاوت بسیار روشنی را رقم می‌زند و شیعه را از سایر مکاتب جدا می‌کند.

حجت‌الاسلام کلباسی با اشاره به نقشی که این عقیده امروزه ایفا می‌کند، عنوان کرد: یکی از نقش‌های این اندیشه نقش اجتماعی آن است که با توجه به این نکته قابل طرح است که اصولاً هر کار و هر تحولی از فکر آغاز می‌شود. بنابراین تا اندیشه‌ای مطرح و در اذهان پخته نشود و به سمت آن اندیشه گرایشی پدید نیاید و به دنبال این گرایش مقدماتی فراهم نشود هیچ نتیجه‌ای حاصل نخواهد شد.

مدیر مرکز تخصصی مهدویت حوزه علمیه قم باورمندی به برنامه داشتن اسلام برای آینده بشر را نه صرفاً یک بحث نظری بلکه امری مربوط به آینده اسلام و انسان دانست و گفت: ما بایستی ببینیم آیا اسلام در کلیت خود نقشه و برنامه‌ای برای آینده بشریت دارد یا ندارد و اگر نقشه و برنامه‌ای ندارد بایستی گفت که اسلام و مسلمانان از آینده جهان حذف خواهند شد؛ به این دلیل که فکری برای آینده ندارند.

وی در ادامه اضافه کرد: برای مثال زمینی را در نظر بگیریم که در اختیار گروهی است و در هر گوشه‌ای عده‌ای حضور دارند. از این افراد عده‌ای برای آتیه خود نقشه کشیده‌اند و به فکر تهیه مصالح‌اند و می‌خواهند آن نقطه را آباد کنند و افرادی نیز هستند که خوابند و آنگاه هم که در مورد آینده مورد پرسش قرار می‌گیرند سردرگم و حیران می‌شوند. بی شک از این میان آینده نیز به آن‌هایی تعلق دارد که به آینده می‌اندیشند و فکر عمران و آبادی در سر دارند و به تولید مشغولند اما آن‌که ساکت و راکد است حذف خواهد شد.

حجت‌الاسلام کلباسی خاطر نشان کرد: نداشتن برنامه برای آینده همچون حذف کردن خود از آینده به دست خویشتن است و اگر اسلام و مسلمانان برنامه‌ای برای آینده خود نداشته باشند به دست خود، خود را از آینده را حذف کرده‌اند. در واقع بحث مهدویت در اسلام صرفاً یک بحث اعتقادی نیست بلکه مبحثی است که زنده بودن آن همبسته زنده بودن جامعه اسلامی است و زمینه‌ای است که همچون یک گوهر گرانبها در اختیار ما قرار گرفته و می‌توانیم به‌واسطه آن به سمت آینده‌ای روشن حرکت کنیم.